

סיפורים נפלאים פרשת ויחי

"הנה אביך חולה" (מח, א)

רבי מאיר שפירא מלובלין, הגיע פעם ללודז' כדי לגייס משאבים לשיבתנו הנודעת 'ישיבת חכמי לובלין', והזמין אליו את אחד העשירים הידועים שבעיר, אולם הלה שלח למסור לו, כי הוא חולה ומרותק למטתו, ולכן נבצר ממנו לבוא אליו. רבי מאיר ידע היטב מה טיבו של ה'חלי' אשר תקף את העשיר, אולם הוא עשה עצמו כאינו יודע, והכריז: "הבה ואלכה לקיים מצות ביקור חולים". מובן, שכאשר נכנס לביתו של העשיר, מצאו יושב בביתו בריא ומדושן ענג, וכל סימן של מחלה לא נראה עליו. "עתה עליך להגדיל את תרומתך פי שבעה מונים", אמר לו רבה של לובלין. "ומדוע?" תמה העשיר, ורבי מאיר השיב בחיוך: "אמור לי אתה, איזה רופא היה יכול לרפא אותך לאלתר כמוני?..."

"הנה אביך חולה" (מח, א)

רופא יהודי אחד היה בברלין, שלא היה מן היראים לדבר ה', אולם מומחה גדול היה ברפואה. שמו היה מרקוס הרץ, ועל מרכבתו היו חרטות ראשי התיבות של שמו מ"ה. פעם שמע הרופא, כיצד יהודי אחד מסביר לרעהו את פשר האותיות שעל מרכבתו כראשי התיבות "מלאך המוות", כי הוא שנלוה אל אותו רופא קל דעת... לימים, נפל אותו יהודי למשכב והרופא הובהל אל מיטתו. על נקלה זהה את החולה שלפניו, ואמר לו: "נו, ומה תאמר עכשיו לראשי התיבות שעל מרכבתך"? לא אבד החולה את עשתונותו, ועל אתר נענה ואמר: "מחיה המתים"... (מידות טיש)

"הנה אביך חולה" (מח, א)

אדם אחד בא פעם אל רבי מאיר יחיאל מאוסטרובצה והתאונן בפניו, כי זה מכבר הזכיר לפניו את אחד מבני ביתו שנפל למשכב ועדין לא הוטב לו. תמה הרבי: "ומה אני אשם בכך?" התפלא האיש: "הרי אמרו חז"ל, מי שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, והרי באתי אל הרבי כדי שיבקש עליו רחמים". תקנו הרבי: "שים לבך לדיוק בדברי חז"ל אלו. לא נאמר 'ילך אצל חכם שיבקש עליו רחמים', דהיינו שהחכם יבקש רחמים על החולה אלא נאמר 'ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים' דהיינו על האדם הפונה אל החכם להתפלל בעצמו על החולה ולא לסמוך על אחרים כי יפה תפילת עצמו מתפילת אחרים".

"המלאך הגואל אותי" (מח, טז)

סיפר הגאון החסיד רבי אלחנן הלפרין זצ"ל: "שמעתי מאחד מנכדי ה'חתם סופר', שפעם היה גר צדק אשר לא הצליחו לעצור את דם ברית מילתו, והיה

בסכנה גדולה, ומזה היתה יכולה להגרם רעה לכל יהודי המחוז, כאשר הנכרים יעלילו על היהודים עלילות, שכן גם עצם הגרות היתה נגד חוקיהם.

"באו להוועץ ברבינו. בלית ברירה, יעץ רבינו לגר ולמוהל שיקחו ספינה לשוט בנהר, ויטביעו את עצמם, בכדי להציל את הכלל. שניהם קיבלו על עצמם את הפסק לעשות כן. אך בטרם עשו זאת, נתגלה להם זקן אחד ודחק בהם לגלות לו את כוונתם, עד שהוכרחו לגלות לו. נתן להם הזקן תרופה להעמיד הדם, והגר נתרפא.

"כשסיפרו זאת לרבינו, אמר, שבשכר מסירות הנפש זכו שאליהו הנביא מלאך הברית התגלה עליהם, ונתן להם את התרופה הזאת".

("ספרא דמלכא" מאת הרב שמואל צבי גנץ שליט"א)

"וידגו לרוב בקרב הארץ" (מח, טז)

פעם שמעתי הסבר לברכה של "וידגו" לרוב, לא ממש פשוט, אבל זו אמת גדולה: כששוחטים למשל פרה או תרנגולת, לא תמיד אפשר לאכול אותה, וזאת מחמת תקלה כלשהי שארעה בעת השחיטה, כגון הגרמה, חלדה, עיקור. במקרה כזה דינה של הבהמה שהיא נבילה, ונאלצים למוכרה לערבי ביפו. את כל הבהמה השלימה הזו שהיתה שוה תרפ"ט אלפים, מוכרים במחיר מוזל לנכרי. הבהמה אמנם היתה טהורה, נכון, אבל בשחיטה היה פנצ'ר ושוב אינה ראויה לאכילת יהודי.

בשעה טובה ומוצלחת השוחט שחט את הבהמה והכל בסדר, חלק, גלאט. אפשר לאכול אותה? עדיין לא. הבהמה צריכה לעבור בבדיקה. בבדיקה חיצונית ובדיקה פנימית. מממשים, ואם מצאו משהו - סירכא, זה לא גלאט, לא חלק. שוב מוכרים לערבי ביפו. הבהמה היתה כשרה והשחיטה כשרה, אבל נפסלה בבדיקה.

גם כשהשחיטה והבדיקה עברו בשלום עדיין א"א לאכול עד שיכשירו אותה.

ברוך ה' כבר הכשירו את הבשר והכל בסדר, עכשיו צריכים לבשל אותו, ואם בטעות נכנס כף חלבי בן יומו אין פי שישים כנגד זה, אוי ואבוי! התבשיל נטרף, וכאן א"א אפילו למוכרו לערבי ביפו, אסור בהנאה! ישר לפח האשפה.

כל זה כששוחטים פרה או תרנגולת. אבל אם לוקחים דג מהמים, צריכים רק לבדוק האם יש לו סימני טהרה - סנפיר וקשקשת. אם כן? אפשר מיד לבשל ולאכול אותו. אין בעיות לא בשחיטה, לא במליחה, לא בבדיקה ואין בו איסור בשר בחלב. אם הדג טהור - הוא טהור עד הסוף, בלי פנצ'רים!

יש ילד שהמלמדים כל כך נהנים ממנו, משתעשעים איתו. כזה פיינער' בוחר'ל, אבל כשהוא גדל קצת והולך לשיבה קטנה, לפתע מגלים שהתחבר שם עם בחור מקולקל, מתחיל להתגלגל החוצה, מאבד את הטעם בלימוד. לפעמים קורה שברוך ה' בשיעור א' וב' עדיין הבחור במצב של עליה,

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

סיפורים נפלאים פרשת ויחי

וממש לא אהב את המשימות והתככים ששמע כי מתנהלים מאחרי הפרגוד.

אמר למקורביו: תמיד התקשיתי על הפסוק "האספו לכם ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים", מובא בילקוט שמעוני מהו "האספו? הטהרו. ומניין ש"האספו" מלשון טהרה? כשם שאתה אומר "ותסגר מרים ואחר תאסף", ומה הכוונה בפסוק האספו - הטהרו ואגידה לכם?...

אלא, כנראה יכול כל יהודי לשלעצמו להיות נקי וצדיק, אבל כאשר מתאספים לאסיפה, מיד נכנס לפעולה יצר הרע של מחלוקות ותככים, רכילויות ומזימות. לכן בירך יעקב את בניו: "האספו" הטהרו, שייצאו טהורים מכל האסיפות האלה.

"זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אוניות וירכתו על צידן" (מט, יג)

מעשה בעורך דין מוצלח שניגש אל הראש הישיבה הרב שמואל בירנבוים זצ"ל, וסיפר לו שיש בידו מאתים אלף דולר, והוא חפץ לעשות שותפות יששכר זבולון עם איזה אברך טוב.

ראש הישיבה מסתכל לו ישר בעיניו ושואל אותו: יש לך את זה במזומן? והלה עונה לו: כן. מזדעק ראש הישיבה: "אם כך, אין לך שום היתר!"

העורך דין הביט בראש הישיבה בחוסר הבנה מוחלט - אין לי שום היתר לעשות מה? וראש הישיבה מרעים עליו בקולו: "אין לך היתר להמשיך ולעסוק בפרנסה משום שיש לך די והותר לפרנסתך! עכשיו שב אתה ותתחיל להתמיד. בשביל מה אתה צריך לעשות עסקאות של יששכר זבולון עם אחרים, לך ללמוד בעצמך!..."

זה היה סגנונו, אלו היו התשובות שהשיב לשואליו. ובאמת אותו עו"ד שהיה חשוב מאוד בתחומו לקח את הדברים ללב. בשלב הראשון למד כמה שעות בבוקר ובערב, והיום הוא לומד כל היום. וכל זאת משום שראש הישיבה אמר לו: "אינני יכול להתיר לך להתבטל מלימוד, עליך לשבת וללמוד!"

"לו ישטמנו יוסף וגו' ויאמר אליהם יוסף אל תיראו" (נ, טו - יט)

לפני שעלה על המוקד, גר הצדק, בנו של הגרף פוטוצקי מליטא, ביקשו ממנו התלוינים שלא ינקום בהם מעלמא דקשוט. במקום להשיב הן או לאו, סיפר להם אודות בן מלך ששיחק בצעצועים עם בן המיניסטר, סתר לו חבירו את המגדל שהקים מצעצועיו, ובן המלך הרחר בלבו, כשאגדל ואהיה מלך, אנקום בו נקמתי על שסתר את המגדל שלי.

כשאביו מת והושיבוהו על כסא המלוכה, היה צוחק בלבו מכבר לצעצועי הילדים, וכמובן לא עלה בדעתו כלל לזכור לידידו חטאת נעורים.

כן הדבר כאן, כשבאים שמה, כשעולים לעלמא דקשוט, הלא כל עניני הגוף צער הגוף נחשבים כהחרבת אותו מגדל הצעצועים.

ובשיעור ג' מתחילה לה התדרדרות. לפעמים הכל בסדר בישיבה קטנה, אבל בישיבה גדולה מתחילות הצרות... פתאום מתחשק לו מחשבים, ופה ושם...

זו היתה הברכה שבירך יעקב את יוסף - "וידגו לרוב", שצאצאיו יהיו כמו הדגים, שסימני הטהרה שלהם הינם תמידיים, הם נשארים טהורים עד הסוף, וכך גם הצאצאים לעולם לא יתדרדרו, וישארו בקדושתם לאורך ימים. (יחי ראובן)

"בחרבי ובקשתי" (מה, כב)

תפילתי ובקשתי (רש"י)

פעם ביקר הג"ר יוסף הלוי לייכטאג אב"ד זאברוב המכונה "ר' יוסל'ע חריף" בבית מדרשו של רבינו החתם סופר. אחר כך סיפר, שראה את רבינו מפלפל עם תלמידיו בריתחא דאורייתא, וכשהגיע זמן המנחה הפסיק מדברי תורה והשמיע בקול רם תיבת "וידבר" והמשיך בלחש באמירת סדר קרבנות, והיה ניצב על עמדו, כמעט ללא זיע, כשידו אחת הדוקה בכף ידו השנייה. אך כאשר התבונן רבי יוסף סביבו, הבחין לפתע כי מעיני רבינו יורדות פלגי דמעה שהרטיבו את הרצפה.

"ראיתי אז ג' מופתים בבת אחת", הפטיר רבי יוסף, "ראיתי איך שרבינו מסוגל לצמצם מחשבותיו, ומתוך עוצם הפלפול פנה כהרף עין אל התפילה; ראיתי איך שעמד ללא ניע ובאותו זמן גאו כל כך רגשותיו באמירת קרבנות עד כדי שפיכת דמעות רבות. המופת השלישי הוא הגדול ביותר, והוא עצם העובדא, שבמקום אחר היו מרעישים ארץ ומלואה על ידי סיפורי מופתיו של רבינו, ואילו בפרעשבורג אין איש שם על לב לכל החזיון המופלא הזה, כאילו היה דבר פשוט ומובן מאליו..."

"בחרבי ובקשתי" (מה, כב)

בצלותי ובבעותי (רש"י)

בעל החתם סופר היה מאריך מאד בתפילת "שמונה עשרה". שח פעם הגר"ש אונגר זצ"ל(מובא ב'רשומים בשמך') כי עוד בעת לימודו בישיבת הגה"ק בעל ה'הפלאה", פנה אליו אחד מחבריו והעיר לו: "בזמן שהארכת בתפילתך, הספקתי ללמוד סימן שלם בשולחן ערוך עם 'מגן אברהם'; ואם כן, מדוע תאריך בתפילתך? הן חבל על כל רגע ורגע".

השיבו רבינו: "הרי אמרו חכמינו ז"ל (ברכות נד ע"א): 'שלשה דברים מאריכין ימיו ושנותיו של אדם', ואחד מהם הוא 'המאריך בתפילתו'. אם כן, בזכות זאת שהנני מאריך בתפילה, יוסיף ה' על ימי חיי ויהיה לי זמן להשלים את הלימוד שהפסדתי בעת אריכות התפילה..."

("ספרא דמלכא" מאת הרב שמואל צבי גנץ שליט"א)

"האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים" (מט, א)

ר' חיים סולובייצ'יק, רבה של בריסק, השתתף פעם באסיפה,